

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Міністерства освіти і науки України, м. Умань

(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Педагогічні умови формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти у позааудиторній роботі»

(назва дисертації)

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

«22» грудня 2022 року.

Мартинюк Вікторії Валеріївни

1985 року народження,

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)

громадянки України

(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчила у 2016 р. Національний університет біоресурсів і природокористування України та отримала диплом магістра за спеціальністю «Педагогіка вищої школи», здобула кваліфікацію викладача вищого навчального закладу.

(найменування закладу вищої освіти) (за дипломом)

Дисертацію виконано в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Міністерство освіти і науки України, м. Умань

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Безлюдна Віта Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Міністерство освіти і науки України, м. Умань

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності), науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 9 публікацій (7 одноосібних), із них 3 статті у наукових фахових виданнях України, 2 – у зарубіжних наукових виданнях, 2 – апробаційного характеру:

Бень, В. (2020). Нормативно-правове забезпечення формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*, 1. С. 14-19. URL: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/208138/208413>

Мартинюк, В. (2020). Критерії, показники та рівні сформованості національно-ідентичних якостей студентської молоді. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*, 4. С. 106-112. URL: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/224135/224321>

Мартинюк В., Безлюдна В. (2021). Педагогічні заклади вищої освіти в процесі формування національної ідентичності здобувачів вищої освіти. *Scientific Collection «InterConf», (75): with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in the Context of Globalization»*. С. 56–66. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/14583>

Мартинюк В. В. (2021). Педагогічні умови формування національної ідентичності студентської молоді в педагогічних закладах вищої освіти в позааудиторній роботі. *Сучасні аспекти науки: міжнар. кол. монографія міждисциплінарного напрямку «Moderni aspeky vedy»*. Єсеніце, Чеська Республіка, Т. XIV. С. 709–720. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/monografy>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Коберник Олександр Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, голова ради;

Зауваження: Робота значно б виграла, якби дисертантка провела дослідження у різних регіонах України: західному, східному тощо.

2. Кравченко Оксана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, рецензент;

Зауваження: Зауважень немає

3. Коляда Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, рецензент;

Зауваження: Зауважень немає

4. Вікторова Леся Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Воєнної академії імені Євгенія Березняка, Міністерство оборони України, офіційний опонент;

Зауваження:

1. Якщо проаналізувати список літератури, то серед 221 найменувань лише 2 джерела іноземною мовою (словники). Проблема формування національної ідентичності та національно-патріотичного виховання – це регіональний напрям досліджень вчених пострадянського простору чи він простежується у першоджерелах наукової літератури вчених багатьох країн світу?

2. Яким чином було організовано емпіричні дослідження серед студентів упродовж 2020-2022 років в умовах епідеміологічних обмежень, дистанційного формату навчання та воєнного стану? Чому для експерименту було обрано здобувачів вищої освіти 3-4 курсів?

3. Цілком погоджуємося із представленим у підрозділі 1.2 «Нормативно-правове забезпечення формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти» аналізом нормативно-правової бази, яка є важливим чинником формування духовно інтелектуального потенціалу нації та соціокультурного простору України в цілому (с. 60). Водночас, зважаючи на результати констатувального етапу дослідження (низький рівень знань української мови, історії, сформованості національної ідентичності у студентської молоді), вбачається дискусійною позиція здобувачки щодо актуальності розробки та розширення нормативно-правової бази освітньої системи (с. 59). В червні 2022 року Верховною Радою України, вже на етапі фінальних розглядів дисертаційної роботи, було прийнято нову редакцію Закону України «Про основи національного спротиву», чого з об'єктивних причин у роботі не було зазначено. Зважаючи на це, цілком доцільним видається у подальших наукових розвідках дисертантки, можливо у межах роботи над дисертацією доктора наук, дослідити власне причинно-наслідкові зв'язки, які є в основі поточного стану сформованості національної ідентичності студентської молоді. Чому численні концепції, доктрини, програми, положення законів, накази, постанови тощо не працюють і, часто, не сприймаються сучасною молоддю? Чи можна відзначати пряму залежність між, наприклад, знанням історії чи державної мови, з бажанням захищати свою країну? Нині маємо зовсім протилежну фактологію. Вивчення саме таких фундаментальних закономірностей у перспективі могло б бути вагомим внеском у розв'язання цієї важливої проблематики.

4. У констатувальному та формуальному етапах дослідження студенти ранжували ознаки національної ідентичності студентської молоді (табл. 2.6, с. 118; табл. 3.1, с. 182). Чи не було б доцільним, щоб подібне ранжування зробили, наприклад, залучені експерти чи викладачі із розрахунком відповідних коефіцієнтів конкордації?

5. За опису методів реалізації обґрунтованих у роботі педагогічних умов (с. 176-181) бажано було б навести кількісні ознаки проведеної роботи: скільки проведено зустрічей, скільки і які заходи проведено, обсяг позааудиторного навантаження тощо.

6. Який зміст вкладає автор роботи у фразу (с. 181, 4 абзц.): «У контрольних групах формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти проходило традиційно»?
5. Жаровська Олена Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, викладач кафедри психолого-педагогічної освіти і соціальних наук КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», офіційний опонент;

Зауваження:

1. У дисертації висвітлено діяльність Центру соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного Розділ 1 засвідчує глибину наукової розвідки дослідниці, однак вважаємо, що доцільно було доповнити розділ станом розробленості проблеми у вітчизняній і зарубіжній педагогіці. Переконані, це дало би більш чітке уявлення про досліджене і недосліджене з проблеми, яку розглядає дисертантка.
2. У п.1.3 автор здійснює ретельний аналіз принципів формування національної ідентичності студентської молоді. Утім, виокремлення власних принципів розкрито недостатньо.
3. На наш погляд, здійснюючи у другому розділі аналіз компонентів, критеріїв, показників та рівнів сформованості національної ідентичності студентської молоді (п. 2.1) важливо було б усе ж більш чітко окреслити ці особливості у висновках до значених підрозділів.
4. Оскільки мета дисертаційного дослідження полягає в узагальненні теоретичних основ формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти; визначенні, обґрунтуванні та експериментальній перевірці педагогічних умов формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти у позааудиторній роботі, вважаємо, що авторці варто було б і більш чітко у висновках визначити ті тенденції, які можна адаптувати до вітчизняної системи вищої педагогічної освіти.
5. Схвально оцінюючи обґрунтовані дисертанткою у п. 5.3 перспективні ідеї для підвищення рівня ефективності формування національної ідентичності студентської молоді в закладах вищої педагогічної освіти у позааудиторній роботі, вважаємо, що наукові результати дослідження можуть стати цінним матеріалом для авторської монографії, навчального посібника.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради,

«Утрималось» немає членів ради

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Мартинюк Вікторії Валеріївни ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова спеціалізованої
вченої ради

Рецензент

Рецензент

Офіційний опонент

Офіційний опонент

Коберник О.М.

(прізвище, ініціали)

Кравченко О.О.

(прізвище, ініціали)

Коляда Н.М.

(прізвище, ініціали)

Жаровська О.П.

(прізвище, ініціали)

Вікторова Л.В.

(прізвище, ініціали)